

УДК 349.2

Бортник С. М.,
доктор юридичних наук, доцент,
проректор Харківського національного університету внутрішніх справ;
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5281-6007>

ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА ПРАЦІВНИКА ПОЛІЦІЇ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ЙОГО ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ

Здійснюючи свою службово-трудова діяльність, працівники поліції виконують низку важливих завдань у правоохоронному секторі нашої держави. З огляду на зазначене вище, законодавцем цілком слушно висуваються високі вимоги до рівня професіоналізму поліцейських. Проблема професіоналізму тих, хто стоїть на захисті прав і свобод громадян, від яких часто залежить майбутня доля людини, не є суто відомчою. Суспільство ставить до них найвищі вимоги, їхня праця має великий суспільний

резонанс, увага до неї прикута завжди. І, мабуть, те, що сьогодні нам доводиться чути не тільки слова подяки правоохоронцям, свідчить про необхідність копіткої праці як науковців, так і самих працівників щодо розбудови такої системи підготування фахівців, яка б забезпечувала формування й ефективне функціонування високопрофесійного кадрового корпусу органів та підрозділів поліції [1, с. 147].

Узагалі професіоналізм – це найвищий рівень психофізичних, психічних та особистісних змін, що відбуваються у процесі виконання людиною службових обов'язків, що забезпечують якісно новий, більш ефективний рівень вирішення складних управлінських завдань [2, с. 144]. Варто вказати точку зору Ю. М. Старилова, який розглядає професіоналізм державних службовців як принцип державної служби. Учений доходить висновку, що професіоналізм державного службовця покликаний забезпечити стабільність державної служби, якісне виконання функцій, постійну його готовність до складних завдань, можливість поліпшення своїх професійних якостей. По-друге, державний службовець має бути компетентним співробітником, тобто якісно здійснювати свої повноваження [3, с. 220–221].

Таким чином, професіоналізм – це комплексна характеристика працівника поліції, яка складається з великої кількості взаємопов'язаних елементів. Зокрема, більшість науковців, коли говорять про професіоналізм поліцейського, вказують на те, що це володіння високим рівнем ділових, особистісних, психологічних якостей тощо. Утім, фахівці досить часто залишають поза увагою такий важливий аспект професіоналізму поліцейського, як рівень фізичної підготовки. Вказане пояснюється тим, що кожен день поліцейські піддаються не тільки високому рівню психологічного, а й фізичного навантаження. Зазначене віднайшло своє відображення у ч. 2 ст. 49 Закону України «Про Національну поліцію», яка передбачає необхідність існування у кандидата на посаду в поліції певного рівня фізичної підготовки. Конкретні вимоги до рівня фізичної підготовки кандидата містяться у Наказі Міністерства внутрішніх справ України «Про затвердження Положення з організації перевірки рівня фізичної підготовленості кандидатів до вступу на службу в Національну поліцію України» від 9 лютого 2016 р. № 90. Рівень фізичної підготовленості кандидатів визначається за результатами виконання таких контрольних вправ: 1) згинання та розгинання рук в упорі лежачи (для жінок); 2) комплексної силової вправи (для чоловіків); 3) бігу на 100 метрів (для жінок і чоловіків); 4) бігу на 1000 метрів (для жінок і чоловіків) [4]. Рівень фізичної підготовленості кандидатів на службу до підрозділів поліції особливого призначення незалежно є більш високим та встановлюється додатково.

Варто зазначити, що фізична підготовка поліцейських – це постійно триваючий процес, метою якого є збереження здоров'я, творчої та трудової активності, забезпечення належного рівня фізичної готовності та всебічний розвиток фізичних якостей, набуття теоретичних знань, формування спеціально-прикладних та життєво важливих умінь і навичок, необхідних для виконання оперативно-службових завдань. Навчання з фізичної підготовки передбачає формування та вдосконалення в поліцейських: рухових якостей і навичок, необхідних у повсякденній діяльності та в разі виникнення екстремальних ситуацій; витривалості, швидкісних і силових рис, які забезпечують можливість переслідування правопорушника та перевагу в силовому протистоянні під час його затримання, зокрема з подоланням природних і штучних перешкод; навичок самоконтролю за фізичним станом і станом здоров'я у процесі виконання фізичних вправ; практичних навичок застосування прийомів самозахисту, особистої безпеки, фізичного впливу тощо [5].

Отже, проведений вище аналіз дає змогу констатувати той факт, що високий рівень фізичної підготовки є невід'ємною складовою професіоналізму працівників поліції. Зазначене пояснюється тим, що від рівня фізичної підготовки поліцейського прямо

залежить якість та ефективність виконання його службово-трудоових обов'язків та особиста безпека, а як результат і ефективність реалізації Національною поліцією України правоохоронних функцій держави. Саме тому, ми переконані, протягом усієї кар'єри працівник поліції повинен розвиватись не тільки у напрямку розвитку особистих та ділових якостей, а й у напрямку підтримання та покращення своєї фізичної форми. З огляду на це ми вважаємо, що рівень фізичної підготовки працівника поліції повинен здійснюватися частіше, ніж це передбачено Інструкцією про порядок проведення атестування поліцейських.

Список бібліографічних посилань

1. Федіна Н. Професіоналізм як чинник регулювання ефективної діяльності поліції. *Підприємство, господарство і право*. 2017. № 4. С. 145–149.
2. Кагановська Т. Є. Правові аспекти регулювання службової кар'єри. *Форум права*. 2013. № 4. С. 139–144. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2013_4_26.pdf.
3. Старилов Ю. Н. Служебное право. М. : Изд-во БЕК, 1996. 698 с.
4. Про затвердження Порядку та умов виплати грошового забезпечення поліцейським Національної поліції та курсантам вищих навчальних закладів МВС із специфічними умовами навчання : Наказ МВС України від 06.04.2016 № 260 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0669-16>.
5. Дідковський В. А., Бондаренко В. В., Кузенков О. В. Фізична підготовка працівників Національної поліції України : навч. посіб. Київ : Нац. акад. внутр. справ ; ФОП Кандиба Т. П., 2019. 98 с